

ZAKON O ZABRANI NEDOZVOLJENOG OGLAŠAVANJA**I. OPŠTE ODREDBE****Predmet****Član 1**

Ovim zakonom se uređuje zaštita trgovaca od obmanjujućeg i nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, uslovi pod kojima je upoređujuće oglašavanje dozvoljeno i zaštita trgovaca i potrošača od posljedica nedozvoljenog oglašavanja.

Značenja izraza**Član 2**

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

1) „**oglašavanje**“ označava svako predstavljanje u vezi sa trgovinom, poslovnom djelatnošću, zanatom ili slobodnom djelatnošću u cilju pospješivanja prodaje roba ili usluga, uključujući nepokretnosti, prava i obaveze;

2) „**obmanjujuće**“ oglašavanje“ je svako oglašavanje koje na bilo koji način, uključujući njegovo predstavljanje, dovodi u zabludu ili je vjerovatno da će zbog svoje obmanjujuće prirode dovesti u zabludu lica kojima je upućeno ili do kojih dopire, te je stoga vjerovatno da će uticati na njihovo ekonomsko ponašanje, odnosno da povređuje ili je vjerovatno da će povrijediti interese konkurenata.

3) „**upoređujuće oglašavanje**“ je bilo koje oglašavanje koje direktno ili indirektno upućuje na konkurenta, odnosno na robu ili usluge koje nudi konkurent,

4) „**trgovac**“ je fizičko ili pravno lice koje djeluje u svrhe u vezi s svojom poslovnom ili drugom komercijalnom djelatnošću, zanatom, poslovanjem ili zanimanjem, kao i bilo koje lice koje djeluje u njegovo ime ili za njegov račun,

5) „**nosilac kodeksa**“ je svaki subjekat, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koji je ovlašćen za sastavljanje i izmjenu kodeksa i/ili nadzor nad njegovim sprovođenjem od strane onih koji su se obavezali na njegovu primjenu.

Odnos prema drugim zakonima**Član 3**

(1) Ovaj zakon ne utiče na primjenu posebnih propisa kojima je uređeno oglašavanje pojedinih roba i/ili usluga, kao i na primjenu posebnih propisa kojima se zabranjuje ili ograničava oglašavanje u određenim medijima, a koji su usklađeni sa pravnom tekovinom Evropske unije.

(2) Ovaj zakon ne utiče na primjenu zabrane oglašavanja određene robe ili usluga, bez obzira na to je li ta zabrana određena direktno zakonom ili na osnovu odluke tijela koje je po zakonu nadležno za uređenje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja.

(3) Ako se zabrana iz stava 2 ovog člana odnosi na oglašavanje samo u određenim medijima, odredbe ovog zakona primjenjuju se za oglašavanje u medijima koji nisu obuhvaćeni tom zabranom.

II. OBMANJUJUĆE I UPOREĐUJUĆE OGLAŠAVANJE**Zabrana obmanjujućeg i upoređujućeg oglašavanja****Član 4**

(1) Obmanjujuće i upoređujuće oglašavanje koje ne ispunjava uslove iz člana 5 ovog zakona (u daljem tekstu: nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje) je zabranjeno.

(2) Trgovac koji se oglašava odgovoran je za obmanjujuće i nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje.

(3) U slučajevima iz stava 1 ovog člana teret dokazivanja da oglašavanje nije zabranjeno je na trgovcu koji se oglašava.

Član 5

Prilikom odlučivanja da li je određeno oglašavanje obmanjujuće u obzir se uzimaju sve karakteristike tog oglašavanja, naročito svaka informacija koju sadrži, a koja se odnosi na:

- karakteristike roba ili usluga, kao što je njihova dostupnost, priroda, način i datum proizvodnje-izrade, odnosno način i vrijeme pružanja, sastav, podobnost za ostvarivanje cilja, način korišćenja, količinu, specifikaciju, uslove iz garancije, servisne mogućnosti, geografsko ili tržišno porijeklo, rezultate koji se očekuju od upotrebe roba ili usluga, rezultate i bitne pokazatelje ispitivanja ili provjera sprovedenih na robi ili u vezi sa uslugama;
- cijenu ili način na koji je cijena obračunata i uslove pod kojima se roba isporučuje, odnosno pružaju usluge, i
- prirodu, obilježja i prava trgovca koji se oglašava, kao što je identitet, imovina, kvalifikacije, industrijska, komercijalna ili intelektualna svojina, nagrade i priznanja.

Uslovi za upoređujuće oglašavanje

Član 6

(1) Upoređujuće oglašavanje, što se samog upoređivanja tiče, je dozvoljeno ako:

- nije obmanjujuće u smislu člana 2 tačka 2 ovog zakona, i u smislu odredaba zakona kojim se uređuje zaštita potrošača kojim je utvrđen pojam obmanjujućeg poslovne prakse, obmanjujućeg propuštanja, kao i nezaključena lista obmanjujuće poslovne prakse u svim okolnostima;
- se upoređuje roba ili usluga kojom se zadovoljava ista potreba ili koja služi istoj namjeni;
- je roba ili usluga objektivno upoređena u pogledu jedne ili više materijalnih, bitnih, reprezentativnih i provjerljivih karakteristika, što može uključivati i cijenu;
- ne obezvređuje ili omalovažava žig, trgovački naziv, drugi znak raspoznavanja, robe, usluge, aktivnosti ili odnose konkurenata na tržištu;
- se kod proizvoda sa geografskom oznakom porijekla, u svakom od slučaja odnosi na proizvode sa istom oznakom;
- ne vrši nepošteno iskorišćavanje ugleda žiga, trgovačkog naziva ili drugog znaka raspoznavanja konkurenta, ili oznake geografskog porijekla konkurentskog proizvoda;
- roba ili usluga koje se oglašava ne predstavlja kao imitacije robe ili usluge koje su zaštićene žigom ili trgovačkim nazivom, i
- oglašavanje ne stvara zabunu između trgovaca, trgovca koji se oglašava i konkurenta ili između žiga, trgovačkog naziva ili drugog znaka raspoznavanja, robe ili usluge trgovca koji se oglašava i konkurenta.

III. SUDSKA KONTROLA OBMANJUJUĆEG I NEDOZVOLJENOG UPOREĐUJUĆEG OGLAŠAVANJA

Zahtjev za prekid ili zabranu oglašavanja

Član 7

(1) Lica iz člana 8 st. 1 i 2 ovog zakona, koji imaju opravdani interes za kolektivnu zaštitu trgovaca (u daljem tekstu: ovlašćena lica) mogu sudu podnijeti tužbu sa zahtjevom za prestanak obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Ako oglašavanje još nije učinjeno, ali je njegovo izvršenje izvjesno, odnosno tek predstoji, ovlašćena lica mogu tužbom od suda zahtijevati zabranu objavljivanja obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(3) Tužba iz stava 1 ovoga člana može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji koriste ili podstiču isto ili slično obmanjujuće, odnosno nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje, ili nosioca kodeksa čija pravila podstiču takvo oglašavanje.

Aktivna i pasivna legitimacija

Član 8

(1) Postupak iz člana 7 ovog zakona mogu pokrenuti komorska i interesna udruženja trgovaca kao i organizacije potrošača iz člana 10, po sopstvenoj inicijativi ili na osnovu prijave pojedinog trgovca ili grupe trgovaca,

(2) Ako obmanjujuće, odnosno nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje trgovca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa ponašanja sa sjedištem u Crnoj Gori utiče ili može uticati na trgovce u drugoj državi članici Evropske unije, postupak iz člana 7 ovog zakona može pokrenuti i ovlašćeno lice te države.

(3) Lica iz stava 2 ovog člana ovlašćena su da pokrenu postupak iz člana 7 ovog zakona, ako su uvrštena na listu lica ovlašćenih za pokretanje postupka kolektivne zaštite trgovaca od obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(4) U slučaju iz stava 2 ovoga člana ovlašćeno lice će uz tužbu ili najkasnije na prvom ročištu za glavnu raspravu dostaviti sudu dokaz da je u državi članici Evropske unije u kojoj ima sjedište ovlašćen za pokretanje postupka kolektivne zaštite trgovaca od obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

Stvarna i mjesna nadležnost suda

Član 9

(1) Za suđenje u postupku po tužbi iz člana 7 ovoga zakona stvarno je nadležan privredni sud.

(2) Za suđenje u postupku po tužbi iz člana 7 ovog zakona mjesno je nadležan sud prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta tuženog, odnosno njegovog dijela ili poslovne jedinice, ako spor proizlazi iz poslovanja tog dijela ili poslovne jedinice.

(3) Ako tuženi nema prebivalište, odnosno sjedište, niti svoj dio ili poslovnu jedinicu u Crnoj Gori, mjesno je nadležan sud na čijem je području došlo do postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi trgovaca ili do štetnih posljedica.

Posebna pravila postupka

Član 10

(1) Postupak iz člana 7 ovog zakona mogu pokrenuti organizacije potrošača koje su, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, ovlašćene za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača.

(2) U slučaju iz stava 1 ovoga člana, shodno se primjenjuju odredbe o posebnim pravilima postupka, zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

Utvrđivanje spornih činjenica

Član 11

(1) Prilikom odlučivanja o tužbi iz člana 7 ovog zakona, sud će voditi računa o opravdanim interesima svih strana u postupku, i naročito o javnom interesu.

(2) Prilikom odlučivanja o tužbi iz člana 7 ovog zakona, sud neće uzimati u obzir da li je spornim oglašavanjem nekome prouzrokovana šteta, odnosno da li je vjerovatno da će nekome biti prouzrokovana šteta, kao ni da li je lice protiv kojeg se vodi postupak krivo za to što je oglašavanje obmanjujuće, odnosno što je upoređujuće oglašavanje nedozvoljeno.

(3) Sud će zahtijevati od tuženog, ako je to primjereno s obzirom na okolnosti slučaja i uzimajući u obzir opravdane interese tuženog i druge strane u postupku, da u roku od sedam dana dostavi dokaze koji potvrđuju istinitost činjeničnih navoda u oglašavanju.

(4) Ako tuženi ne dostavi tražene dokaze u roku iz stava 3 ovog člana ili ako sud utvrdi da su dostavljeni dokazi nepotpuni ili nedovoljni, smatra se da su činjenični navodi izneseni u oglašavanju neistiniti.

Odluka suda

Član 12

(1) Ako je tužba osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbeni zahtjev narediti tuženom prekid obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, odnosno zabraniti objavljivanje još uvijek neobjavljenog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, kao i za ubuduće zabraniti korišćenje takvog ili sličnog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Ako usvoji tužbeni zahtjev tužioca, sud će dodatno tuženom naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke, ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja, kao i ispravku oglašavanja kada je to primjenljivo.

(3) Odlukom kojom se usvaja tužbeni zahtjev sud određuje rok za njeno izvršenje.

(4) U izreci odluke kojom se tužbeni zahtjev usvaja sud može odrediti da žalba ne odlaže izvršenje odluke.

Dejstvo odluke

Član 13

(1) Odluka kojom sud usvaja tužbeni zahtjev obavezuje tuženog da se i u odnosu na svakog trgovca koji nije bio stranka u postupku u budućnosti uzdrži od korišćenja istog ili sličnog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja za koje je tom odlukom utvrđeno da je nedozvoljeno.

(2) Izvršenje sudske odluke iz stava 1 ovoga člana, osim tužioca i ovlašćenih lica iz člana 8 stav 1 ovoga zakona, može tražiti i svaki trgovac koji ima pravni interes.

Privremene mjere

Član 14

(1) Prije pokretanja, tokom i nakon okončanja postupka iz člana 7 ovog zakona, sve dok odluka ne bude izvršena tužilac može sudu predložiti određivanje privremene mjere prekida, odnosno zabrane objavljivanja obmanjujućeg ili nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Sud će odrediti privremenu mjeru ako tužilac učini vjerovatnim da je sporno oglašavanje obmanjujuće ili upoređujuće oglašavanje nedozvoljeno.

(3) Sud može utvrditi da je prijedlog iz stava 1 ovog člana osnovan, i kada oglašavanje još nije učinjeno, ali je njegovo izvršenje izvjesno, odnosno tek predstoji.

Shodna primjena

Član 15

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno u postupku povodom tužbe iz člana 7 ovog zakona nadležni sud će shodno primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

IV.

DOBROVOLJNA ZAŠTITA OD NEDOZVOLJENOG UPOREĐUJUĆEG OGLAŠAVANJA

Dobrovoljna kontrola

Član 16

(1) Pokretanje postupka iz člana 7 ovog zakona ne isključuje mogućnost dobrovoljne zaštite od obmanjućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja od strane nezavisnih organizacija, niti isključuje mogućnost da lica iz člana 7 ovog zakona pokrenu odgovarajući postupak pred tim nezavisnim organizacijama protiv onih trgovaca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa čija pravila postupanja podstiču korišćenje obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Pokretanje postupka iz stava 1 ovoga člana ne predstavlja odricanje od prava da se protiv određenog trgovca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa pokrene postupak iz člana 7 ovoga zakona, i ne predstavlja procesnu smetnju za pokretanje i vođenje ovog postupka.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", osim odredaba člana 8 st. 2, 3 i 4 koje stupaju na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje zakona o zabrani nedozvoljenog oglašavanja (u nastavku: Zakon ili Prijedlog Zakona) sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa ustavom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje novog Zakona je primarno usklađivanje sa Direktivom Savjeta 2006/114/EZ Evropskog parlamenta i savjeta od 12. 12. 2006. godine o obmanjujućem i komparativnom oglašavanju (u nastavku: direktiva 2006/114/EZ) i presudom Suda pravde EU.

Sa donošenjem direktive 2006/114/EZ stavlja se van snage direktiva Savjeta 84/450/EZ o obmanjujućem i komparativnom oglašavanju (u nastavku: Direktiva 84/450/EZ). Glavni značaj nove direktive 2006/114/EZ je da se primarno odnosi na zaštitu trgovaca u odnosu na konkurente (B2B – business to business), i samo se indirektno odnosi na zaštitu potrošača (član 1 direktive 2006/114/EZ). U smislu jasnoće uređivanja, zaštita potrošača od obmanjujućeg oglašavanja uređena je Direktivom 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu i izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 84/450/EEZ, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ i Regulative (EZ) broj 2006/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta, koja je u potpunosti transponovana u novi Zakon o zaštiti potrošača.

U postojećem zakonodavstvu Crne Gore još nema odredbi o zaštiti trgovaca od njihovih konkurenta u smislu direktive 2006/114/EZ. U važećem Zakonu o zaštiti potrošača postoje pojedine odredbe koje se odnose na reklamu koja dovodi u zabludu i na komparativnu reklamu, i u Zakonu o unutrašnjem tržištu obuhvaćene su odredbe koje se odnose na oglašavanje kao tip nelojalne konkurencije ali odredbe nisu u potpunosti usaglašene sa materijalnim dijelom odredbi direktive.

Svi nabrojani razlozi zahtijevaju donošenje Prijedloga Zakona o zabrani nedozvoljenog oglašavanja.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Prijedlog zakona o zabrani obmanjujućeg oglašavanja kod pružanja usluga i prodaje proizvoda usklađen je sa sljedećim sekundarnim izvorom prava EU:

- Direktiva Savjeta 2006/114/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12.12.2006. o obmanjujućem i upoređujućem oglašavanju.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJMOVA

OPŠTE ODREDBE

Članovi 1 do 3

Članom 1 propisana je svrha zakona i to je, da se uređuje zaštita trgovaca i potrošača od obmanjujućeg oglašavanja i nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, uslovi pod kojima je upoređujuće oglašavanje dozvoljeno i zaštita trgovaca i potrošača od posljedica nedozvoljenog oglašavanja. Dok su članom 2 uređeni temeljni pojmovi novog zakona, i to su oglašavanje, obmanjujuće oglašavanje, upoređujuće oglašavanje, trgovac i nosilac kodeksa.

Dalje se u članu 3 uređuje odnos prema drugim zakonima koji se odnose ili se mogu odnositi na posebne propise koji uređuju nepoštene poslovne prakse, oglašavanje u određenim medijima i na zabranu oglašavanja određenih roba ili usluga, bez obzira na to je li ta zabrana određena direktno zakonom ili na temelju odluke tijela koje je po zakonu nadležno za uređenje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja. Ako se takva zabrana odnosi na oglašavanje samo u određenim medijima, odredbe ovog zakona primjenjuju se za oglašavanje u medijima koji nisu obuhvaćeni tom zabranom.

OBMANJUJUĆE I UPOREĐUJUĆE OGLAŠAVANJE

Članovi 4 do 6

U članovima 4 i 5 uređeno je zabranjeno obmanjujuće oglašavanje i upoređujuće oglašavanje. Zakon je u tom dijelu u cijelini usklađen sa direktivom 2006/114/EZ, i uređuje koje odlike oglašavanja je potrebno uzeti u obzir prilikom odlučivanja je li određeno oglašavanje obmanjujuće, a to su: karakteristike roba ili usluga, kao što je njihova dostupnost, priroda, način i datum proizvodnje-izrade, odnosno način i vrijeme pružanja,

sastav, podobnost za ostvarivanje cilja, način korišćenja, količinu, specifikaciju, uslove iz garancije, servisne mogućnosti, geografsko ili tržišno porijeklo, rezultate koji se očekuju od upotrebe roba ili usluga, rezultate i bitne pokazatelje ispitivanja ili provjera sprovedenih na robi ili u vezi sa uslugama; cijenu ili način na koji je cijena obračunata i uslove pod kojima se roba isporučuje, odnosno pružaju usluge, prirodu, obilježja i prava trgovca koji se oglašava, kao što je identitet, imovina, kvalifikacije, industrijska, komercijalna ili intelektualna svojina, nagrade i priznanja.

Dalje se članom 6 taksativno nabrajaju primjeri u kojima je upoređujuće oglašavanje dozvoljeno. To znači, da u svim drugim slučajevima koji nisu izričito nabrojani upoređujuće oglašavanje nije dozvoljeno. Ta odredba je zato usklađena i sa odredbom stava 1, člana 8 Direktive 2006/114/EZ. Tako je upoređujuće oglašavanje, što se same upoređivana tiče, dozvoljeno ako: nije obmanjujuće u smislu člana 2 tačka 2 ovog zakona, i u smislu odredbi zakona kojim se uređuje zaštita potrošača kojim je utvrđen pojam obmanjujuće poslovne prakse, obmanjujućeg propuštanja, kao i nezaključena lista obmanjujuće poslovne prakse u svim okolnostima; se upoređuje roba ili usluga kojom se zadovoljava ista potreba ili koja služi istoj namjeni; je roba ili usluga objektivno upoređena u pogledu jedne ili više materijalnih, bitnih, reprezentativnih i provjerljivih karakteristika, što može uključivati i cijenu; ne obezvrjeđuje ili omalovažava žig, trgovački naziv, drugi znak raspoznavanja, robe, usluge, aktivnosti ili odnose konkurenata na tržištu; se kod proizvoda sa geografskom oznakom porijekla, u svakom od slučaja odnosi na proizvode sa istom oznakom; ne vrši nepošteno iskorišćavanje ugleda žiga, trgovačkog naziva ili drugog znaka raspoznavanja konkurenta, ili oznake geografskog porijekla konkurentskog proizvoda; se roba ili usluga koja se oglašava ne predstavlja kao imitacije robe ili usluge koje su zaštićene žigom ili trgovačkim nazivom, i oglašavanje ne stvara zabunu između trgovaca, trgovca koji se oglašava i konkurenta ili između žiga, trgovačkog naziva ili drugog znaka raspoznavanja, robe ili usluge trgovca koji se oglašava i konkurenta.

SUDSKA KONTROLA OBMANJUJUĆEG I NEDOZVOLJENOG UPOREĐUJUĆEG OGLAŠAVANJA

Članovi 7 do 15

U članovima 7 do 15 propisana su sredstva efikasne zaštite uz članove 5, 6 i 7 Direktive 2006/114/EZ jer se zakon odnosi na odnose između trgovaca i konkurenata.

Prijedlogom Zakona se propisuje mogućnost zaštite sledećim licima (aktivna legitimacija): komorska i interesna udruženja trgovaca, kao i organizacije potrošača iz člana 10, po sopstvenoj inicijativi ili na osnovu prijave pojedinog trgovca ili grupe trgovaca. Takođe je uređeno, da obmanjujuće, odnosno nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje trgovca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa ponašanja sa sjedištem u Crnoj Gori utiče ili može uticati na trgovce u drugoj državi članici Evropske unije, postupak iz člana 7 ovog zakona može pokrenuti i ovlašćeno lice te države. Lica iz stava 2 člana 8 ovlašćena su da pokrenu postupak iz člana 7 ovog zakona, ako su uvrštena na listu lica ovlašćenih za pokretanje postupka kolektivne zaštite trgovaca od obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

U pogledu stvarne i mjesne nadležnost, za suđenje u postupcima pokrenutim povodom tužbe stvarno je nadležan privredni sud, za suđenje u postupku po tužbi iz člana 7 zakona mjesno je nadležan sud prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta tuženog, odnosno njegovog dijela ili poslovne jedinice, ako spor proizlazi iz poslovanja tog dijela ili poslovne jedinice, a ako tuženi nema prebivalište, odnosno sjedište, niti svoj dio ili poslovnu jedinicu u Crnoj Gori, mjesno je nadležan sud na čijem je području došlo do postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi trgovaca ili do štetnih posljedica.

Kod posebnih pravila postupka članom 10 propisano je da postupak iz člana 7 ovog zakona mogu pokrenuti organizacije potrošača koje su, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, ovlašćene za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, a da se u ovom slučaju primjenjuju odredbe o posebnim pravilima postupka, zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

Bitno u tom dijelu je i utvrđivanje spornih činjenica. Tako je zakonom u članu 11 propisano da: će sud voditi računa o opravdanim interesima svih strana u postupku, i naročito o javnom interesu; da sud neće uzimati u obzir da li je spornim oglašavanjem nekome prouzrokovana šteta, odnosno da li je vjerovatno da će nekome biti prouzrokovana šteta, kao ni da li je lice protiv kojeg se vodi postupak krivo za to što je oglašavanje obmanjujuće, odnosno što je upoređujuće oglašavanje nedozvoljeno.

Propisana su i određena pravila postupka, tako pored aktivne i pasivne legitimacije za podizanje tužbe, postoji i obaveza trgovaca da ako je to primjereno s obzirom na okolnosti slučaja i uzimajući u obzir opravdane interese tuženog i druge strane u postupku, u roku od sedam dana dostavi dokaze koji potvrđuju istinitost činjeničnih navoda u oglašavanju. Ako tuženi ne dostavi tražene dokaze u roku iz stava 3 ovog člana ili ako sud utvrdi da su dostavljeni dokazi nepotpuni ili nedovoljni, smatra se da su činjenični navodi

izneseni u oglašavanju neistiniti, tako da u tom dijelu važi t.z. raspravno načelo prikupljanja dokaznog materijala. Za sva pravila postupka vezana za tužbu koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona, kojim se uređuje parnični postupak.

Za čim veću zaštitu trgovaca potrebno je bilo urediti i odlukom suda, tako da ako je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan, sud će odlukom kojom usvaja tužbeni zahtjev narediti tuženom prekid obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, odnosno zabraniti objavljivanje još uvijek neobjavljenog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, kao i za ubuduće zabraniti korišćenje takvog ili sličnog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

Isto tako je u namjeri generalne prevencije moguće sa presudom tuženom naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke, ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja, kao i ispravku oglašavanja kada je to primjenljivo. Sud mora odlučiti i u kojem dijelu će se objaviti presuda, uzimajući u obzir i pravila parničnog postupka.

Zakon propisuje i mogućnost zahtijevati zaštitu sa privremenim mjerama koju je moguće zahtijevati prije pokretanja postupka sa tužbom, tokom i nakon okončanja postupka iz člana 7 ovog Zakona. Sve dok odluka ne bude izvršena tužilac može sudu predložiti određivanje privremene mjere prekida, odnosno zabrane objavljivanja obmanjujućeg ili nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

Sud može utvrditi, da je prijedlog za privremenu mjeru osnovan, ako oglašavanje još nije stavljeno na uvid javnosti ali njegovo objavljivanje neposredno predstoji. Za postupak sa privremenom mjerom primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje izvršni postupak.

Članom 15 propisano je da ako ovim zakonom nije drugačije određeno u postupku povodom tužbe iz člana 7 ovog zakona nadležni sud će shodno primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

DOBROVOLJNA ZAŠTITA OD NEDOZVOLJENOG UPOREĐUJUĆEG OGLAŠAVANJA

Član 16

U članu 16 propisano je da uređivanjem obmanjujućeg i nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja sa ovim zakonom nije isključena mogućnost dobrovoljne zaštite od strane nezavisnih organizacija, niti isključuje mogućnost da lica iz člana 7 ovog zakona pokrenu odgovarajući postupak pred tim nezavisnim organizacijama protiv onih trgovaca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa čija pravila postupanja podstiču korišćenje obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

Na drugoj strani dobrovoljna kontrola ne predstavlja odricanje od prava da se protiv određenog trgovca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa pokrene postupak iz člana 7 ovoga zakona, prokeće postupak iz stava 1 člana 14 ovog zakona, tako da je dobrovoljna kontrola samo dodatna kontrola određenih organizacija (na primjer nad svojim članovima). Tako je u zakonu izričito određeno da pokretanje dobrovoljne kontrole ne predstavlja procesnu smetnju za pokretanje i vođenje postupka sa tužbom.

ZAVRŠNA ODREDBA

Član 17

U članu 17 uređeno je da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", osim odredbi člana 8 st. 2, 3 i 4 koje stupaju na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Odredbe stava 3 i 4, člana 8 odnose se na ispunjavanje načela jednakosti između svih organizacija trgovca iz svih država članica, tako da je bilo potrebno propisati, da stupaju na snagu danom ulaska Crne Gore u Evropsku Uniju.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva